

Mirosław Lalak

Słowo i światło w IV części "Dziadów", Ryszard Przybylski, "Pamiętnik Literacki" z.1 (1987) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 31/4 (110), 290

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

POŚPIECHOWA Leokadia: Osiągnięcia i niepowodzenia translatorskie Macieja Szukiewicza. "Zeszyty Naukowe WSP Opole." Filologia Polska XXIV. Opole 1985, s. 65-75.

Wszechstronne zainteresowania literackie Macieja Szukiewicza znalazły wyraz także w próbach translatorskich z języka czeskiego, niemieckiego, także z norweskiego. Przekłady pisarza to tłumaczenia z czeskiego: poezja i dramat oraz utwory prozatorskie. Teksty te wysoko ocenione przez krytykę przybliżyły polskiemu czytelnikowi współczesną literaturę czeską. Gorzej wypadły próby translatorskie z języka niemieckiego. Brak scenicznego sukcesu dramatu "Dla szczęścia" przypisywał Przybyszewski chybionemu przekładowi Szukiewicza. Inne próby z poezji niemieckiej nie wyszły poza teczki rękopisów. W twórczości Szukiewicza tłumaczenia zajmowały miejsce drugorzędne; były rodzajem wprawek pisarskich i próbą przeniesienia własnych umiejętności artystycznych na inny grunt językowy.

BP/110/131

E.M.

PRZYBYLSKI Ryszard: Słowo i światło w IV części "Dziadów". "Pamiętnik Literacki" 1987 z. 1 s. 15-22.

Interpretacja utworu odwołująca się do obecnej w nim magicznej wizji światła. Autor podkreśla, że istnieje ścisła zależność między światłem roztrącanym przez płomień trzech świec w izbie Księdza a życiem Upiora. Trzy ognie symbolizują pełnię światła i bytu. Trzy godziny życia Upiora są natomiast odpowiednikiem tej pełni i symbolizują pełnię jego czasu. Upiór może istnieć i mówić (mowa stanowi bowiem istotę jego bytu) dopóty, dopóki płonie światło. Ciemność unicestwia byt, ale nie mowę, czego dowodem powtórzenie - po zgaśnięciu lampy - końcowej kwestii Upiora przez Chór.

BP/110/132

M.L.